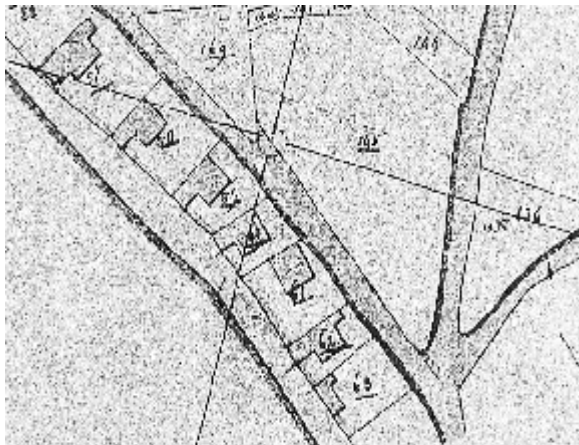

Uitgelicht.....Kanaaldijk110, 111 en 112

Mogelijk is het u al opgevallen, Kanaaldijk 111, de oude burgemeesterswoning wordt door de huidige bewoner, Johan Jonker, verbouwd. Hij probeert zo goed mogelijk de oude luister te herstellen. Het is een interessant pand met een boeiende geschiedenis.

Dit stukje Koedijk is al lang bebouwd. Op de oudste kadastrale kaarten (1832) staat op perceel A0059 bebouwing ingetekend. Het perceel was 460 ca groot en waarschijnlijk, gezien de vorm van de bebouwing op de kaart, bebouwd met een langhuisstolp.

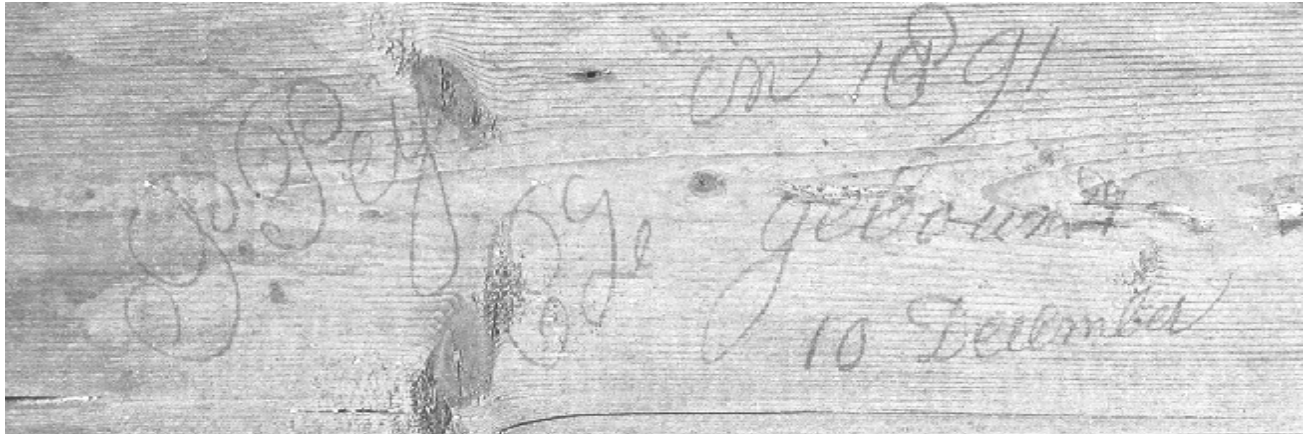
Dit was in die tijd een veel voorkomende bouwvorm. De bebouwing viel onder de vierde klasse van belasting, dat wilde zeggen “minder goed gebouwde en uitgebreide boerderijen in hout en steen met riet gedekt” Waarschijnlijk betreft het hier dus al een oude bebouwing. Het kadastraal inkomen bedroeg f 33,-.¹

Het perceel was eigendom van Pieter Maartenszoon Graafzand, een boer met bijna 12 hectare land in eigendom. Wat bezit betreft mocht hij toch wel tot de bovenlaag van de bevolking gerekend worden.² Pieter is in 1782 in Koedijk geboren en getrouwd in 1802 met Guurtje Dirks Groen uit Sint Pancras. Zij overlijdt in 1838. Pieter trouwt opnieuw in 1844 met Antje Butter. Antje had een zogenaamd voorkind, Neeltje, van wie de vader niet bekend is. Neeltje wordt de stiefzuster van de twee andere kinderen van Pieter, Maarten en Elizabeth. In 1854 vergroot

Pieter zijn perceel tot ruim 900 ca door aankoop van grond van Gerrit Volder aan de noordzijde van zijn terrein. Het nieuwe kadasternummer is A0546. In 1857 vindt er een verbouwing plaats. Op 29 november 1862 overlijdt Pieter Graafzand en komt het perceel in eigendom van zijn zoon Maarten. Hij laat in 1872 een schuur bouwen. In 1884 overlijdt ook Maarten. Hij laat zijn bezittingen na aan zijn zuster Elizabeth en zijn stiefzuster Neeltje. Neeltje is inmiddels getrouwd met Pieter Cornelisz. Geus. Op 8 maart 1884 wordt Pieter Geus, landbouwer en wethouder in Koedijk, eigenaar van het perceel en de opstallen.. De overdracht vindt plaats ten kantore van notaris Willem Gouwe in Alkmaar. In 1890 vindt er

een hermeting plaats en wordt de grootte van het terrein door de landmeter bepaald op 980 vierkante meter. Pieter laat in 1891 het nu nog bestaande huis met schuur bouwen. Wat hier de reden voor was is niet geheel duidelijk. In de stukken van het Kadaster staat 'herbouw' en geen stichting.

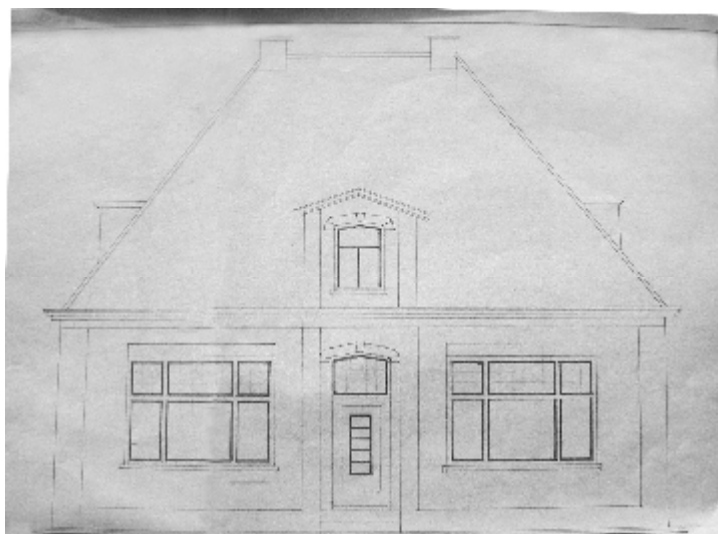

Op een in het huis gevonden plank staat de tekst; P. Peijs Cz. In 1891 gebouwd, 10 december.

Op 14 juli 1924 overlijdt Pieter kinderloos in Koedijk. Volgens taxatie van de inboedel in verband met de verdeling van de boedel van de erven Geus op 24 juli 1924 door gemeenteveldwachter K. Slooten bestond het huis uit de volgende vertrekken; een woonkamer, een binnenwoonkamer, een achterkamer, een gang, een keuken, een zolder en een boet.³

In november 1924 worden de spullen bij opbod en afslag verkocht en wordt Jacob Cornelisz. Keeman de nieuwe eigenaar. In 1925 wordt het erf gesplitst. Jacob Keeman verkoopt 345 ca. aan de noordzijde aan Jan Nicolaas Otto. (zie verder onder Kanaaldijk 110). Het pand van Keeman wordt in de zelfde periode gedeeltelijk vergroot.

In 1928 doet Keeman wederom een gedeelte van zijn bezit van de hand. Ditmaal wordt er 265 ca. aan de zuidzijde van zijn terrein verkocht. Dit komt, samen met de daarop staande

Tekening voor de verbouwing in 1939 door Pesman,

schuur, in handen van Jan Grolleman. (Zie verder onder Kanaaldijk 112). Het terrein meet nu nog 430 vierkante meter. In 1939 komt het in handen van Cornelis Keeman, groenten-expediteur te Noord Scharwoude, die het nog in hetzelfde jaar van de hand doet. Johannes Alexander Pesman, burgemeester van Koedijk, koopt het pand en laat het in 1940 verbouwen. Pesman blijft de hele periode dat hij burgemeester is, van 1939 tot 1948 eigenaar van het pand.

Nadat hij zijn ambt op 1 mei 1948 heeft overdragen aan de heer Schellinger verkoopt hij het geheel aan de gemeente Koedijk in de maand juni. Wel aardig in dit verband is het om in de gemeenteraadsnotulen van 17 juni 1948 te lezen hoe er in de Raad over de aankoop gedebatteerd wordt. De voorzitter van de vergadering deelt mede dat de woning van de heer Pesman te koop is. Door B&W wordt voorgesteld om de woning aan te kopen als ambtswoning voor de burgemeester.

De kosten inclusief verbouwing zullen f 11.000,- bedragen. De heer Lammerschaag vraagt of de burgemeester accoord gaat met dit bedrag, deze antwoordt bevestigend. Omdat het voorstel van de heer Blaauboer om het pand te verbouwen tot 2 arbeiderswoningen het niet haalt ziet de Raad geen andere mogelijkheid dan het voorstel van burgemeester en wethouders te accepteren. De gemeente gaat over tot aanschaf voor een bedrag van f 9000,- en bestemt een bedrag van f 2000,- voor kosten van overschrijving en verbouwing. Besloten wordt een geldlening van f 11.000,- tegen een rente van 3% aan te gaan, aflosbaar in maximaal 20 jaar met een aflossingsbedrag van f 550,- per jaar⁴.

Cornelis Jacobus Schellinger zwaait gedurende 10 jaar de scepter in Koedijk. In 1958 vertrekt hij hier weer. Zijn ambt wordt overgenomen door Johannes Jacobus Landman. Landman laat het pand in 1959 nogmaals aan de eisen van de tijd aanpassen en verbouwt het pand. Hij blijft tot de annexatie van Koedijk door Sint Pancras en Alkmaar in 1972 burgemeester en woonachtig op Kanaaldijk 111. In 1972 vervalt het perceel aan de gemeente Sint Pancras.

Kanaaldijk 110.

Zoals al vermeld komt dit perceel in 1925 in handen van Jan Otto. Hij blijft 3 jaar eigenaar en verkoopt het in 1928 aan Laurentius van Duin. Van Duin laat er in 1935 een huis en schuur op bouwen. In 1964 wordt het verkocht aan Jan van Duin, landarbeider te Koedijk. Jan van Duin verkoopt het in 1968 op zijn beurt aan Jacobus Johannes (Co) de Rijke, aannemer te Koedijk. In 1972 gaat het pand kadastraal over naar Sint Pancras.

Kanaaldijk 112.

In 1928 koopt Jan Grolleman 265 ca grond met daarop een schuur aan de zuidkant van het perceel van Jacob Cornelisz. Keeman. Nog in hetzelfde jaar bouwt Grolleman er een nieuw huis en een nieuwe schuur op. Hij is honkvast want wanneer in 1972 de gemeente wordt opgeheven en overgaat naar Sint Pancras is Jan Grolleman nog steeds eigenaar van dit perceel.

Johan Jonker met de nieuwe gevelsteen

Bronnen:

- 1 Kadastrale atlas van Noord Holland 1832, deel 4, Stichting Kadastrale Atlas Noord Holland 1832, 1990, ISBN 90-73358-04-3
- 2 Zie 1
- 3 Regio Archief Alkmaar, ONA, Inv. 1622, fol. 573.
- 4 Regio Archief Alkmaar, Secr. Archief Koedijk, Inv. 23, d.d. 17-06-1948

Alle overige informatie komt uit de archieven van het Kadaster.

Onderzoek: Cor Visser
Tekst: Jack Muis.

In ***Uitgelicht...*** proberen wij iedere keer een interessant pand in de schijnwerpers te zetten. Wij beperken ons hierbij tot de periode 1832 (invoering Kadaster) tot 1972 (opheffing gemeente Koedijk). Mogelijk ontdekt u dat een genoemde datum afwijkt met bijvoorbeeld een geplaatste gevelsteen of eigen kennis. Dit kan komen omdat wij uitgaan van de datum van